
Sastamalan kaupungin talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026

KHALL 27.11.2023 § 250

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Sastamalassa taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotisena vuosille 2024-2026. Talousarvion tavoitteet perustuvat valtuuston 15.11.2021 hyväksymään strategiaan.

Vuoden 2024 talousarvio on vastuualueittain nettositova. Investointimäärärahat sitovat toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen talousarvioesitys yhdistetään kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmiin. Liikelaitoksen talousarviosta päättää liikelaitoksen johtokunta valtuuston asettamien sitovien erien ja kehystavoitteiden mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvion tulos on ylijäämäinen, mutta taloudellinen tilanne on selkeästi heikompi kuin vuonna 2023. Toimintakate vuonna 2024 on 54,2 milj. euroa ja kasvaa vajaat 2 % vuoden 2023 talousarvioennusteesta. Kaupungin verotulojen on arvioitu olevan noin 49,7 milj. euroa ja valtionosuuksien 16,1 milj. euroa. Verorahoitus laskee 4,6 % vuoden 2023 ennusteesta sote-

rahoituksen siirtymän vuoksi, huolimatta siitä, että verotuloihin on arvioitu kiinteistöveropohjan alarajan nostamisen lisäyksen vaikutus 0,3 milj. euroa. Kohonnut korkotaso nostaa nettorahoituskulut 1,3 milj. euroon ja nousu vuodesta 2023 on 49 %. Vuosikate on kuitenkin reippaasti positiivinen ja riittää poistojen kattamiseen, joten tilikauden tuloksen on arvioitu olevan noin 1,2 milj. euroa voitollinen ja tilikauden ylijäämäksi muodostuvan lähes 1,4 milj. euroa.

Sekä talousarvio- että suunnitelmavuosien talouden ennustettavuutta heikentävät mm. yleinen taloudellinen tilanne, Ukrainan sota sekä valtionosuuksiin vaikuttavat muutokset. Valtiovarainministeriön ilmoituksen mukaan sotesiirtolaskelmat osoittavat, että kuntien valtionosuuksien vähennys on aiemmin ilmoitettua suurempi ja että vuosille 2024-2025 aiemmin suunnitellut kustannusten tasaukset kohdistetaan vuosille 2025-2027. Sotesiirtolaskelmien kustannusten nousun on arvioitu tässä vaiheessa vähentävän Sastamalan kaupungin valtionosuuksia 1,3 milj. euroa per vuosi vuosina 2025-2027. Tarkemmat tiedot valtionosuuksien vähennyksistä on saatavissa vasta loppuvuodesta 2023.

Vuoden 2025 alusta myös TE-palvelut siirtyvät kuntien hoidettaviksi ja toimintaa rahoitetaan valtionosuuksilla. Valtionosuuksien on arvioitu nousevan 3,8-3,9 milj. euroa siirrosta johtuen ja toiminta on tässä vaiheessa budjetoitu kustannusneutraalina. Kuntien rahoitusjärjestelmä ollaan uudistamassa kokonaan vuoden 2026 alusta lukien, mutta vuoden 2026 verot ja valtionosuudet on arvioitu nykyisellä rahoitusjärjestelmällä. Vuosina 2025 ja 2026 kaupungin talous kääntyy alijäämäiseksi. V. 2025 alijäämän on arvioitu olevan 0,6 milj. euroa ja v. 2026 2,3 milj. euroa.

Investointitaso on poikkeuksellisen korkea sekä talousarvio- että suunnitelmavuosina, bruttoinvestoinnit suunnitelmakaudella ovat 70 milj. euroa. Heikkenevä vuosikate ei riitä rahoittamaan investointeja, joten lainakanta kasvaa v. 2023 lopun arvioidusta 52,3 milj. eurosta 95,3 milj. euroon eli 43 milj. euroa suunnitelmakauden aikana. Vuoden 2026 lopussa lainamääräksi on arvioitu 4.036 euroa/asukas.

Valmistelija	kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, vs. talousjohtaja Anne Kosonen, konsernin johtoryhmä
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi oheisen ehdotuksen mukaisena.
Päätös	Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja ehdotti, että talousarvioehdotus käsitellään yksi sivu kerrallaan. Tämän kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvioehdotuksen yksimielisesti seuraavilla muutoksilla: - sivu 15, lisäys: henkilöstösuunnitelma ajantasaistetaan vuoden

2024 aikana.

- sivu 27, 3 kappale: sana ”suunnitelmakauden” muutetaan ”vuoden 2024 aikana”.

- sivu 63, 5. kappale: katusaneeraus- ja muut kadunrakentamisinvestoinnit -kohtaan lisätään ”infrahankkeiden kilpailutus on vaihtoehto”.

- s. 65, 5. kappale, lisäys: ”Hankesuunnitelmassa ratkaistaan mahdollisuus siirtää liikuntahallin toteutus myöhemmäksi”.

Keskustelun kuluessa jäsen Antti-Matti Mattila ehdotti jäsenten Janne Prihti ja Pirjo Raunio kannattamana, että s. 66, 2. kappaleen lause ”Investointi on tarkoitus toteuttaa vuosina 2025-2026” korvataan lauseella ”Liikunta- ja uimahallihankkeen suunnittelun ja rakentamisaikataulun toteuttamista pidennetään”. Kun kaikki pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestusehdotuksen, jonka kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotus sai kuusi (6) ääntä (Jokinen, Kaaja, Mäkipää, von Nandelstadh, Pelttari ja Saarela) ja jäsen Mattilan ehdotus viisi ääntä (Mattila, Prihti, Raunio, Villo ja Hakanen) ääntä. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 6-5 hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Kaupunginhallitus valtuutti vs. talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan valtiosuosuuksiin liittyvät ja muut tarvittavat tekniset muutokset.

Tämän jälkeen kaupunginhallituksen puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi talousarvioehdotuksen tulleen näillä muutoksilla kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Merkittiin, että

- kaupunginhallitus piti kokousta klo 14:30 – 14:45
- kasvatusjohtaja Pekka Kares ja tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi olivat läsnä asian käsittelyn alussa ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja

kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

KVALT 11.12.2023 § 78
384/02.02.00/2023

Liitteenä oleva talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on tarkistettu kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Sotemuutoksen aiheuttamat siirtolaskelmien muutokset on päivitetty valtiosuusarvioihin sekä talousarvio- että suunnitelmavuosina.

Talousarviovuoden 2024 ylijäämä on 1,2 milj. euroa, vuoden 2025 alijäämä noin 1,3 milj. euroa ja vuoden 2026 alijäämä 3,6 milj. euroa. Sastamalan lainakanta kasvaa suunnitelmakaudella uusien

laskelmien mukaan 45 milj. euroa ja vuoden 2026 lopussa lainamäärän on arvioitu olevan 97,4 milj. euroa eli 4.125 euroa/asukas.

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi oheisen ehdotuksen mukaisena.
Päätös	<p>Yleiskeskustelun aluksi puheenvuoron pitivät kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Jenni Jokinen ja II varapuheenjohtaja Kari Kaaja. Ryhmäpuheenvuorot pitivät valtuustoryhmien puolesta Päivi Pelttari, Ulla Yli-Hongisto, Mauri Tuominen, Maire Villo, Timo Haapanen, Pirjo Raunio ja Antti Lepistö.</p> <p>Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan talousarviota koskevan käsittelyehdotuksen, jonka mukaisesti talousarvio ja taloussuunnitelma käsitellään sivu sivulta.</p> <p>Merkittiin, että kaupunginvaltuusto piti kokousta klo 16:55 – 17:40.</p> <p>Asiakohta Käyttötalousosa, Konsernipalvelut, s. 39:</p> <p>Valtuutettu Pentti Jarkko ehdotti Mauri Tuomisen, Päivi Pelttarin ja Merja Helanderin kannattamana, että Tuloskorttiin lisätään kohta "Valmistellaan kaupungin elinkeinopuolen uudistus (nykyiset + siirtyvät tehtävät), sitovaksi tavoitetasoksi: vuoden 2024 aikana, mittariksi Valmiusaste (%) sekä Toimenpiteiksi 2024: Rakenne, toimenpideohjelma ja aikataulu esitetään kaupunginhallitukselle 30.6.2024 mennessä."</p> <p>Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko valtuutettu Jarkkon ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Tämän kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.</p> <p>Asiakohta Käyttötalousosa, Sivistystoimi, Elämänlaatu, s. 53-54:</p> <p>Valtuutettu Pirjo Raunio ehdotti, että Tuloskortti / valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet kohdasta poistetaan lause: "Osallistutaan Pride-viikkoon ja otetaan liputus käyttöön." Raunion ehdotusta kannattivat Maire Villo, Kari Kaaja, Hannu Pohjanen ja Jukka-Pekka Selin sekä muita valtuutettuja.</p> <p>Merkittiin, että valtuustoryhmien välinen neuvottelutauko pidettiin klo 18:45-19:10. Neuvottelun jälkeen valtuustoryhmien enemmistön ja valtuutettu Päivi Pelttarin esittämä ehdotus oli, että yksittäisen tapahtuman nostaminen erikseen sitoviin tavoitteisiin ei ole tarkoituksenmukaista ja siksi ko. lause "Osallistutaan Pride-viikkoon ja otetaan liputus käyttöön" poistetaan talousarviosta. Valtuutettu Raunio peruutti oman ehdotuksensa, jonka jälkeen puheenjohtaja</p>

totesi Raunion ehdotusta koskeneiden kannatusten rauenneen.

Kun kaikki pyydetyt tätä asiakohtaa koskevat puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava ehdotus, puheenjohtaja teki äänestusehdotuksen, jonka kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginhallituksen ehdotus sai 14 ääntä ja valtuustoryhmien enemmistön ehdotus 27 ääntä, 2 äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 14-27, 2 tyhjää, hyväksyä valtuustoryhmien enemmistön ehdotuksen päätökseksi asiassa, eli kyseinen teksti poistetaan talousarviosta. Äänestyslista pöytäkirjan liitteenä.

Asiakohta Investoinnit, Liikuntapaikat, s. 63:

Valtuutettu Antti-Matti Mattila ehdotti, että lause "Investointi on tarkoitus toteuttaa vuosina 2025-2026" korvataan lauseella "Liikunta- ja uimahallihankkeen suunnittelun ja rakentamisaikataulun toteuttamista pidennetään." Mattilan ehdotusta kannatti Janne Prihti. Keskustelun kuluessa varavaltuutettu Suomela ehdotti, että uimahalli rakennetaan pienempänä kokonaisuutena.

Kun kaikki pyydetyt tätä asiakohtaa koskevat puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava ehdotus, puheenjohtaja teki äänestusehdotuksen, jonka kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginhallituksen ehdotus sai 26 ääntä ja valtuutettu Antti-Matti Mattilan ehdotus 15 ääntä, 2 äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 26-15, 2 tyhjää, hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen päätökseksi asiassa ja varavaltuutettu Suomelan ehdotuksen rauenneen kannattamattomana. Äänestyslista pöytäkirjan liitteenä.

Päätettyään keskustelun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja totesi Sastamalan kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2024 tulleen täten käsitellyksi ja hyväksytyksi edellä mainituilla muutoksilla.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kiitti valtuutettuja kuluneen vuoden työstä ja omistautumisesta kaupungin hyvinvoinnin edistämiseen sekä kaupunginhallitusta työstä kaupungin parhaaksi. Lisäksi puheenjohtaja nosti esille kaupungin virkahenkilöstön merkityksen asioiden valmistelussa. Lopuksi valtuuston puheenjohtaja kiitti valtuutettuja asiallisesta ja toisia kunnioittavasta keskustelusta ja yhdessä tehdystä työstä sekä kaupungin asukkaita aktiivisuudesta ja toivotti kaikille rauhallista joulua ja vuotta 2024. Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja, valtuutettu Mikko Rauva kiitti valtuuston puolesta puheenjohtajaa erittäin hienosti hoidetusta

valtuustovuodesta ja toivotti hyvää joulunaikaa.
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja, valtuutettu Kari Kaaja
kiitti valtuuston puheenjohtajaa erittäin asiallisesta
puheenjohtajuudesta.